

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи**

О.Б. Жильцов

2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
В ГАЛУЗІ ОСВІТИ**

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 0304 Право

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 5.03040101 Правознавство

(шифр і назва спеціальності)

Київ – 2014 рік

Робоча програма з дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти» для студентів галузі знань 0304 Право, спеціальності 5.03040101 Правознавство. «28» серпня 2014 року - 35 с.

Розробники: Грищенко Л.В., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від «28» серпня 2014 року № 1

Голова циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

_____ (Бурдіна Н.К.)

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

_____ (Дем'яненко С.І.)

_____ (Гейхман З.Л.)

Схвалено методичною радою Університетського коледжу

Протокол від « 5 » вересня 2014 року № 1

« 5 » вересня 2014 року № 1

Голова

_____ (Братко М.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5 Модулів – 5 Змістових модулів – 5 Індивідуальне науково-дослідне завдання - 1 Загальна кількість годин –162 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Галузь знань 0304 Право Спеціальність 5.03040101 Правознавство Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Нормативна Рік підготовки: 4 Семестр: 7-8 Аудиторні заняття: 90 год., з них: Лекції (теоретична підготовка): 45 год. Семінарські заняття: 18 год. Індивідуальні заняття: 18 год. Модульний контроль: 9 год. Самостійна робота: 72 год. Вид контролю: <u>залік</u>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є сформувати у майбутніх фахівців правову культуру, навчити самостійному юридичному мисленню, виробити навички застосування теоретичних знань на практиці, у повсякденному житті та професійній діяльності. забезпечення майбутніх юристів знаннями в галузі освітнього права, визначити місце і значення освітнього права в сучасному світі, в суспільстві.

Завданням навчальної дисципліни є формування у студентів знань про:

- особливості законодавчого регулювання системи освіти в Україні;
- механізми забезпечення якості освіти, зокрема про сутність і роль державних стандартів освіти;
- структуру та елементи системи освіти;
- основні закони та міжнародні документи, що регулюють систему вищої освіти в Україні;
- особливості управління у галузі вищої освіти;
- права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу;
- соціальні гарантії випускників вищих навчальних закладів;
- особливості підготовки наукових та науково-педагогічних працівників;
- напрямки реформування вищої освіти в контексті Болонського процесу.
- удосконалення системи управління освітою;
- стандартизацію змісту освіти, ліцензування, атестація та акредитація навчальних закладів;
- гуманізацію та демократизацію освіти, методологічну переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості;
- розкрити особливості управління у сфері освіти.

Студент повинен вміти:

- широко і глибоко мислити; розвивати творчий потенціал особистості майбутнього спеціаліста, застосовувати попередні знання про право для їх подальшого розумового пізнання; аналізувати зміст чинного законодавства України; вільно оперувати юридичною термінологією; застосовувати на практиці набуті знання.
- аналізувати нормативно-правові акти, що регулюють освітню діяльність, та застосовувати ці знання на практиці;
- розмежовувати функції різних учасників освітнього процесу, зокрема студентського самоврядування;
- аналізувати тристоронні угоди «вищий навчальний заклад – студент – роботодавець» та їх застосування на практиці;
- соціальні гарантії студентів та молодих науковців;
- аналізувати законодавчі норми щодо підготовки наукових та науково-педагогічних працівників системою освіти в Україні.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль I. Правова база освіти в Україні

Лекція 1. Створення правової бази освіти в незалежній Україні (2 год.)

Закони України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про вищу освіту».

Мета державної політики щодо розвитку освіти.

Лекція 2. Система освіти України (2 год.)

Система освіти України. Структура освіти. Дошкільна освіта, загальна середня освіта, позашкільна освіта, професійно-технічна освіта, вища освіта, післядипломна освіта, аспірантура, докторантура, самоосвіта.

Лекція 3. Освітні рівні (2 год.)

Освітні рівні. Початкова загальна освіта, базова середня освіта, повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, базова вища освіта, повна вища освіта.

Освітньо-кваліфікаційні рівні. Кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Основні принципи освіти в Україні.

Семінар 1. Правова база освіти в незалежній Україні (2 год.)

Модуль II. Функції держави в галузі освіти

Лекція 4. Державна політика в галузі освіти, її інструменти (2 год.)

Державно-громадське управління освітою. Поняття, мета, принципи державної політики в галузі освіти. Розвиток державно-громадського управління освітою. Інструменти державної політики в галузі освіти

Лекція 5-6. Система управління освітою (4 год.)

Функції управління освітою. Система управління освітою (постанови Кабінету Міністрів України: «Про Міністерство освіти і науки України» №773/2000 від 07.06.2000 р.; «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад» №964 від 14.06.2000 р.; «Про затвердження Типового положення про Головне управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації, управління освіти і науки обласної, Севастопольської міської державної адміністрації» №1326 від 22.08.2000 р.; «Про затвердження Положення про державну інспекцію навчальних закладів» №51614 від 29.11.2001 р; накази Міністерства освіти і науки України: «Про затвердження Положення про піклувальну раду загальноосвітнього навчального закладу» №45 від 05.02.2001 р.; «Про затвердження Примірного статуту загальноосвітнього навчального закладу» №284 від 29.04.2002 р. тощо).

Семінар 2. Система управління освітою (2 год.)

Лекція 7. Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі освіти (2 год.)

Повноваження місцевих органів виконавчої влади (управління освіти при обласних державних адміністраціях, відділи освіти при районних (міських) державних адміністраціях) та органів місцевого самоврядування в галузі освіти.

Лекція 8. Державні органи управління освітою та наукою в Україні (2 год.)

Міністерство освіти і науки України, міністерства і відомства України, яким підпорядковані навчальні заклади, Вища атестаційна комісія України, Міністерство освіти Автономної республіки Крим, місцеві органи державної виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. Основні завданнями МОН України.

Семінар 3. Державні органи управління освітою та наукою в Україні (2 год.)

Лекція 9. Ліцензійні умови надання освітніх послуг (2 год.)

Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері загальної середньої освіти. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері позашкільної освіти. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері професійно технічної освіти. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.

Лекція 10. Організація ліцензійно-акредитаційних процесів (2 год.)

Акредитація напрямів (спеціальностей) навчальних закладів. Акредитації вимоги.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про ліцензування освітніх послуг». Наказ МОН «Про затвердження ліцензійних умов надання освітніх послуг, порядку здійснення контролю за дотриманням ліцензійних умов надання освітніх послуг, положення про експертну комісію та порядок проведення ліцензійної експертизи та Типового положення про регіональну Експертну раду з питань ліцензування та атестації навчальних закладів».

Лекція 11. Порядок здійснення контролю за дотриманням Ліцензійних умов (2 год.)

Порядок здійснення контролю за дотриманням Ліцензійних умов надання освітніх послуг. Положення про експертну комісію та порядок проведення ліцензійної експертизи. Типове положення про регіональну експертну раду з питань ліцензування та атестації навчальних закладів.

Семінар 4. Ліцензійні умови надання освітніх послуг (2 год.)

Модуль III. Загальноосвітній навчальний заклад

Лекція 12. Типи загальноосвітніх навчальних закладів (2 год.)

Типи загальноосвітніх навчальних закладів. Середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа (школа-інтернат), гімназія, ліцей, колегіум, загальноосвітня школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа (школа-інтернат), загальноосвітня санаторна школа (школа-інтернат), школа соціальної реабілітації, вечірня (змінна) школа, інші навчальні заклади системи загальної середньої освіти. загальноосвітні навчальні заклади державної, комунальної та приватної форм власності.

Програми загальноосвітніх навчальних закладів. Загальноосвітні і професійні програми.

Лекція 13. Нормативно-правове регулювання навчально-виховного процесу та педагогічних відносин (2 год.)

Зміст освіти як об'єкт педагогічних відносин. Забезпечення якості освіти. Академічні свободи учасників освітніх правовідносин. Пізнавальна самостійність здобувачів вищої освіти. Форми навчального процесу та види навчальних занять.

Лекція 14. Організація та порядок проведення ЗНО (2 год.)

Нормативно-правове регулювання процедури зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень (ЗНО) та правовідносин з прийому до Вищих навчальних закладів (ВНЗ). Сутність ЗНО та етапи його запровадження в Україні.

Статус УЦОЯО. Стадії та процедури ЗНО. Правовідносини щодо вступу до ВНЗ. Матеріальні правові інститути Умов прийому до ВНЗ. Стадії вступної кампанії та процесуальні правові інститути Умов прийому до ВНЗ. Статус приймальної комісії як робочого органу навчального закладу

Семінар 5. Загальноосвітні навчальні заклади (2 год.)

Модуль IV. Державний стандарт базової і повної середньої освіти

Лекція 15. Державний стандарт базової і повної середньої освіти (2 год.)

Державний стандарт базової і повної середньої освіти вимоги до освіченості учнів і випускників основної та старшої школи, гарантії держави у її досягненні.

Базовий навчальний план, загальна характеристика інваріантної й варіативної складових змісту базової та повної середньої освіти, державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів.

Лекція 16-17. Гуманізація та демократизація освіти (4 год.)

Гуманізація та демократизація освіти, методологічна переорієнтація процесу навчання на розвиток особистості (постанова Кабінету Міністрів України: «Про перехід

загальноосвітніх навчальних закладів на новий зміст, структуру і 12-річний термін навчання» №1717 від 16.11.2000 р.; накази Міністерства освіти і науки: «Про затвердження Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» №588 від 14.12.2000 р.; «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» №732 від 20.12.2002 р. тощо).

Семінар 6. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Гуманізація та демократизація освіти (2 год.)

Лекція 18. Засади правового регулювання коміторних правовідносин (2 год.)

Засади правового регулювання коміторних правовідносин, суміжних з педагогічними правовідносинами та судові розв'язання спорів Характеристика договору про надання освітніх послуг Юридичні особливості освітніх послуг. Економіка освіти Деякі особливості трудових правовідносин освітян.

Модуль V. Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов

Лекція 19. Офіційне визнання відповідності засобів навчання вимогам державних стандартів освіти (2 год.)

Офіційне визнання відповідності навчальних видань, засобів навчання, навчального обладнання вимогам державних стандартів освіти. Порядок надання навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв МОН. Порядок скасування наданого грифа.

Лекція 20. Атестація педагогічних працівників (2 год.)

Вчені звання професора і доцента Порядок присвоєння вчених звань професора і доцента. Атестаційна колегія.

Атестація в дошкільних, позашкільних, середніх та професійно-технічних закладах освіти.

Семінар 7. Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов (2 год.)

Лекція 21. Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів (2 год.)

Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов надання освітніх послуг. Державна інспекція навчальних закладів, проведення планових і позапланових перевірок.

Акт перевірки дотримання навчальним закладом Ліцензійних умов. Розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов. Анулювання ліцензії.

Типове положення про регіональну експертну раду з питань ліцензування та атестації навчальних закладів. Загальні завдання, основні організаційні та правові засади й умови діяльності регіональної експертної ради з питань ліцензування та атестації навчальних закладів (РЕР). Склад РЕР. Основні завдання РЕР.

Семінар 8. Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів (2 год.)

Лекція 22. Поєднання освіти і науки (2 год.)

Правова основа державного управління у сфері науки.

Національна академія наук України. Завдання Національної академії наук України, галузеві і відомчі академії наук: Академія правових наук, Академія педагогічних наук, Українська академія аграрних наук, Академія медичних наук тощо.

Лекція 23. Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту (1 год.)

Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Основні завдання Атестаційної колегії. Функції і повноваження, права та обов'язки Атестаційної колегії. склад Атестаційної колегії. Положення про Атестаційну колегію Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Семінар 9. Поєднання освіти і науки (2 год.)

Навчально-методична карта дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти»

Разом: 162 год., лекції – 45 год., семінарські заняття – 18 год., індивідуальна робота – 18 год., самостійна робота – 72 год., підсумковий контроль – 9 год.

	Модуль I.			Модуль II.							Модуль III.			Модуль IV.			Модуль V.					
	Правова база освіти в Україні			Функції держави в галузі освіти							Загальноосвітній навчальний заклад			Державний стандарт базової і повної середньої освіти			Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов					
Лекції	1	2	3	4	5-6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16-17	18	19	20	21	22	23	
Дати																						
Теми лекцій	Створення правової бази освіти в незалежній Україні	Система освіти України	Освітні рівні	Державна політика в галузі освіти, її інструменти	Система управління освітою	Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі освіти	Державні органи управління освітою та наукою в Україні	Ліцензійні умови надання освітніх послуг	Організація ліцензійно-акредитаційних процесів	Порядок здійснення контролю за дотриманням Ліцензійних умов	Типи загальноосвітніх навчальних закладів	Нормативно-правове регулювання навчально-виховного процесу та педагогічних відносин	Організація та порядок проведення ЗНО	Державний стандарт базової і повної середньої освіти	Гуманізація та демократизація освіти	Засади правового регулювання коміторних правовідносин	Офіційне визнання відповідності засобів навчання вимогам державних стандартів освіти	Атестація педагогічних працівників	Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів	Посєднання освіти і науки	Атестайійна колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту	
Теми семінар-ських занять			Семінар 1. Правова база освіти в незалежній Україні (2 год.)		Семінар 2. Система управління освітою (2 год.)		Семінар 3. Державні органи управління освітою та наукою в Україні (2 год.)			Семінар 4. Ліцензійні умови надання освітніх послуг (2 год.)			Семінар 5. Загальноосвітні навчальні заклади (2 год.)		Семінар 6. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Гуманізація та демократизація освіти (2 год.)			Семінар 7. Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов (2 год.)	Семінар 8. Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів (2 год.)		Семінар 9. Посєднання освіти і науки (2 год.)	
Самостійна робота	Таблиця 6.1.																					
ІНДЗ	Таблиця 7.1.																					
Поточний контроль			Модульна контрольна робота							Модульна контрольна робота			Модульна контрольна робота			Модульна контрольна робота					Модульна контрольна робота	
Підсумковий контроль	Залік																					

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Підсумковий контроль
МОДУЛЬ I. Правова база освіти в Україні								
1	Створення правової бази освіти в незалежній Україні	4	4	2		2		
2	Система освіти України	10	2	2			8	
3	Освітні рівні	16	8	2	2	2	8	2
МОДУЛЬ II. Функції держави в галузі освіти								
4	Державна політика в галузі освіти, її інструменти	2	2	2				
5-6	Система управління освітою	6	6	4	2			
7	Повноваження місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в галузі освіти	4	4	2		2		
8	Державні органи управління освітою та наукою в Україні	4	4	2	2			
9	Ліцензійні умови надання освітніх послуг	2	2	2				
10	Організація ліцензійно-акредитаційних процесів	4	4	2		2		
11	Порядок здійснення контролю за дотриманням Ліцензійних умов	14	6	2	2		8	2
МОДУЛЬ III. Загальноосвітній навчальний заклад								
12	Типи загальноосвітніх навчальних закладів	4	4	2		2		
13	Нормативно-правове регулювання навчально-виховного процесу та педагогічних відносин	10	2	2			8	
14	Організація та порядок проведення ЗНО	16	8	2	2	2	8	2
МОДУЛЬ IV. Державний стандарт базової і повної середньої освіти								
15	Державний стандарт базової і повної середньої освіти	4	4	2		2		
16-17	Гуманізація та демократизація освіти	14	6	4	2		8	
18	Засади правового регулювання коміторних правовідносин	14	6	2		2	8	2
МОДУЛЬ V. Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов								
19	Офіційне визнання відповідності засобів навчання вимогам державних стандартів освіти (	4	4	2		2		
20	Атестація педагогічних працівників	4	4	2	2			
21	Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів	4	4	2	2			
22	Поєднання освіти і науки	10	2	2			8	
23	Атестаційна колегія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту	12	4	1	2		8	1
Всього		162	90	45	18	18	72	9

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правова база освіти в незалежній Україні	2
2	Система управління освітою	2
3	Державні органи управління освітою та наукою в Україні	2
4	Ліцензійні умови надання освітніх послуг	2
5	Загальноосвітні навчальні заклади	2
6	Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Гуманізація та демократизація освіти	2
7	Державний контроль за дотриманням Ліцензійних умов	2
8	Експертна рада з питань ліцензування та атестації навчальних закладів	2
9	Поєднання освіти і науки	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Історичний розвиток права на освіту на українських теренах. Право на освіту в системі прав людини	8	5
2	Ознаки та складові права на освіту. Гарантії права на освіту та принципи освітнього права	8	5
3	Функції держави в галузі освіти	8	5
4	Системні та структурні елементи освіти, форми її здобуття	8	5
5	Навчальний заклад: поняття, види, форми, типи. Правовий статус навчальних закладів та його складові	8	5
6	Базовий навчальний план. Гуманізація та демократизація освіти, методологічна переорієнтація процесу навчання на розвиток особистості	8	5
7	Економіка освіти. Деякі особливості трудових правовідносин освітян	8	5
8	Атестація в дошкільних, позашкільних, середніх та професійно-технічних закладах освіти. Розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов.	8	5
9	Склад РЕР. Основні завдання РЕР. Учені звання «старший науковий співробітник», «доцент», «професор»	8	5
	Разом	72 год.	45 балів

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Правове регулювання в галузі освіти» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом;
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно;
- ✓ схеми, таблиці або опорний конспект теми, розроблений самостійно;
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історико-педагогічні розвідки;
- ✓ повідомлення з теми у вигляді есе або презентації PowerPoint;
- ✓ історико-біографічні дослідження у вигляді есе або презентації PowerPoint;
- ✓ науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу).

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання (ІНДЗ у вигляді есе, реферату або творчої роботи)

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1. Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3
2. Складання плану реферату	3
3. Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного План.	15

4. Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3
5. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3
6. Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3
Разом	30 балів

**Критерії оцінювання
(ІНДЗ у вигляді презентації PowerPoint)**

Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1. Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5
2. Наявність плану викладення матеріалу	3
3. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного План.	10
4. Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу	5
5. Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4
6. Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	3
Разом	30 балів

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	30-24	Відмінно
Достатній	23-15	Добре
Середній	14-7	Задовільно
Низький	6-0	Незадовільно

**Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни
«Правове регулювання в галузі освіти»**

1. Історія виникнення університетів в Європі і Україні.
2. Принципи побудови системи вищої освіти України.

3. Принципи побудови системи вищої освіти Росії.
4. Принципи побудови системи вищої освіти Італії.
5. Принципи побудови системи вищої освіти Великобританії.
6. Принципи побудови системи вищої освіти Іспанії.
7. Принципи побудови системи вищої освіти Франції.
8. Принципи побудови системи вищої освіти Німеччини.
9. Передумови входження вищої освіти України до Болонського процесу.
10. Ключові поняття Болонського процесу: Європейська система трансферу та акумуляції кредитів, додаток до диплому.
11. Модернізація освіти в контексті Болонського процесу.
12. Визнання дипломів в Європейському Союзі.
13. Сутність кредитно-модульної системи організації навчального процесу.
14. Структура інформаційного пакету вищого навчального закладу.
15. Організація навчального процесу в державному ВНЗ.
16. Індивідуальний навчальний план студента: принципи побудови.
17. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації.
18. Етапи розвитку і сучасний стан системи вищої освіти в Україні.
19. Система стандартів вищої освіти.
20. Державна політика в сфері вищої освіти в Україні.
21. Студентське самоврядування: сутність та роль в сучасній системі вищої освіти.
22. Принципи побудови статуту вищого навчального закладу.
23. Освітні і освітньо-кваліфікаційні рівні відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».
24. Законодавча база діяльності вищого навчального закладу.
25. Співвідношення понять «освітня діяльність» та «навчальний процес».
26. Основні етапи еволюції освітньої діяльності в Україні.
27. Основні етапи розвитку становлення законодавства про освіту в Україні.
28. Пріоритети в розвитку освіти в Україні: світові тенденції та їх вплив на законодавство України.
29. Механізм правового регулювання в галузі освіти.
30. Освітні відносини та освітні правовідносини: розмежування понять.
31. Поняття правовідносин в галузі освіти та їхній зміст.
32. Учасники правовідносин в галузі освіти: поняття, особливості складу.
33. Організація навчального процесу в ВНЗ.
34. Управління освітнім закладом: поняття, принципи, органи.
35. Основні етапи розвитку становлення законодавства про освіту в Україні.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Правове регулювання в галузі освіти» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, доповідь, повідомлення, дискусія.

- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів з дисципліни

вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	23	23
2. Відвідування семінарів (практичних)	1	9	9
3. Виконання завдання для самостійної роботи	5	9	45
4. Робота на семінарському занятті (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії)	10	4	40
5. Індивідуальне дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
6. Виконання модульної контрольної роботи	25	5	125
Всього			272
Коефіцієнт	2,72		

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Незадовільно. Студент відтворює менше половини навчального матеріалу навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; за допомогою викладача виконує елементарні завдання; може дати відповідь з кількох простих речень: здатен усно відтворити окремі частини

теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані уміння та навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.

Задовільно. Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять та сформулювати правило; здатен відтворити навчальний матеріал з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати; висловлене судження одним-двома аргументами, виконує 55-65% від загальної кількості тестів

Добре. Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75-80% від загальної кількості тестів.

Відмінно. Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; виконує 95-100% від загальної кількості тестів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;

- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

10. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України // ВВР України. -1996. - № 30. - С. 141.
2. Закон України «Про освіту» : від 23.05.1991 р. // ВВР України. - 1991. - № 34. -Ст. 451.
3. Закон України «Про вищу освіту» : від 01.07.2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державну національну програму «Освіта» («Україна ХХІ століття»))» : від 03.11.1993 р., № 896.
5. Валеев Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник. – Луганськ, 2011. – 287 с.
6. Вища освіта України і Болонський процес [Текст] : навч. посіб. / за ред. В. Кременя. – К. ; Тернопіль : Вид-во «Навч. книга-Богдан», 2005. – 382 с.
7. Освітнє право : конспект лекцій / [авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар. укр. акад. ; Міжнар. фонд «Відродження». – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 144 с.
8. Освітнє право : навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол.: В.В. Астахов, К.В. Астахова (мол.), О.Л. Войно-Данчишина та ін.] ; за заг. ред. В.В. Астахова ; Нар. укр. акад. ; Міжнар. фонд «Відродження». – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 188 с.

Допоміжна

1. Андрусишин, Б. Освітнє право України : шляхи та перспективи розвитку [Текст] / Б. Андрусишин // Освіта. – 2010. – N51-52. – С.11.
2. Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання./ П.П.Заєць, В.С. Згуровський. - Київ: Форум, 2003. - 1021с.
3. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В.Г.Кремень, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін. - К.: Знання, 2005. - 327с.
4. Загородній, С. Договір про професійну підготовку у вищому навчальному закладі [Текст] : проблема номінологічного позначення / С. Загородній // Вісник Академії правових наук України. - 2006. - N2. - С. 169-177

5. Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів [Текст] : станом на 01.02.2003 р. / ред. М. І. Панова. – Х. : «Гриф», 2003. – 336 с.
6. Красюк, Т. Правове регулювання робочого керівних науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації [Текст] / Т. Красюк // Вісник Академії правових наук України. - 2006. - №4. - С. 249-255
7. Кремень В. Г. Вища освіта в Україні / В. Г. Кремень, С. М. Ніколаєнко та ін. - К. : Знання, 2005. - 327 с.
8. Купіна, Л. Ф. Правовий аналіз нормативного регулювання атестації педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників України [Текст] / Л.Ф. Купіна // Адвокат. - 2007. - №4. - С. 8-11.
9. Купіна, Л. Ф. Правовий аналіз нормативного регулювання атестації педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників України [Текст] / Л.Ф. Купіна // Адвокат. - 2007. - №4. - С. 8-11.
10. Курко М. Н. Адміністративно-правове регулювання вищої освіти в Україні : монографія / М. Н. Курко. - Х. : Вид-во Харк. нац.ун-ту внутр. справ, 2010. - 376 с.
11. Новости ОЭСР: образование, наука. новая экономика. Приложение "Обзор систем высшего образования стран ОЭСР": Центр ОЭСР-ВШЭ, 2004.- с. 9-16.
12. Нормативно-правове забезпечення освіти [Текст] : у 4-х ч. Ч. 1. Доктрина, закони, концепції. – Х. : ВГ "Основа", 2004. – 144 с.
13. Нормативно-правове забезпечення освіти [Текст] : у 4-х ч. Ч. 2. Концепції та положення з окремих питань управління. – Х. : ВГ "Основа", 2004. – 160 с.
14. Нормативно-правове забезпечення освіти [Текст] : у 4-х ч. Ч. 3. Інструкції та положення з окремих питань управління. – Х. : ВГ "Основа", 2004. – 208 с.
15. Нормативно-правове забезпечення освіти [Текст] : у 4-х ч. Ч. 4. Інструктивно-методичні листи МОН України. – Х. : ВГ "Основа", 2004. – 176 с.
16. Нормативно-правові документи з питань вищої освіти / Дудник Т., Іщенко Т., Хоменко М. / За ред. Болюбаша Я.Я. - Київ, 2004. - 304 с.
17. Нормативно-правові документи з питань вищої освіти [Текст] / ред. Я. Я. Болюбаша. – К., 2004. – 304 с.
18. Огаренко, Є. Правове регулювання державного контролю за діяльністю вищих навчальних закладів в Україні [Текст] / Є. Огаренко // Підприємництво, госп-во і право. – 2009. - № 9. – С. 67–71.
19. Освіта в системі цінностей людського розвитку. - К. : Знання, 2003. - 450 с.
20. Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти [Текст] : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 р. № 462 // Інформ. зб. Міносвіти і науки України. – 2011. - № 14-15. – С. 6–20.
21. Про затвердження Державної цільової програми впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій «Сто відсотків» на період до 2015 року [Текст] :

Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2011 р. № 494 // Офіц. вісн. України. – 2011. - № 35. – С. 81–91.

22. Спасская В.В. Законодательство Российской Федерации в сфере образования: становление и перспективы развития: (моногр.) - М.: Поматур, 2006. - 176 с., тощо.

23. Становлення освітнього права в Україні: прогр. та матеріали наук.-практ. семінару, Харків. 4.10.2010р./М-во освіти та науки України, харк. облдержадмін., Нар.укр.акад.; (редкол.: В.І. Астахова та ін.). - Х.: Вид-во НУА, 2010. - 124 с.

Інтернет-ресурси:

Освітнє право : конспект лекцій / за заг. ред. В. В. Астахова. – Х. : Вид-во НУА, 2011.

<http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/90>

Інтернет-портал «Єдине освітнє інформаційне вікно України» www.osvita.com

Освітній портал www.osvita.org.ua

Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=44759

Верховна Рада України. Комітет з питань науки і освіти

http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article;jsessionid=1E6717B0883950D9FEC0BBE8B972115D?art_id=50851&cat_id=44731

Офіційний сайт Міністерства освіти та науки України <http://www.mon.gov>

Європейський освітній портал <http://www.eu-edu.org>

Законодавство про освіту <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>

Закон України «Про вищу освіту» : від 01.07.2014 р.

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>